

Status Reindrifta i Nordland

Tap

Bodø mai 2021

Stein Tage Domaas

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

— virker til Nordlands beste

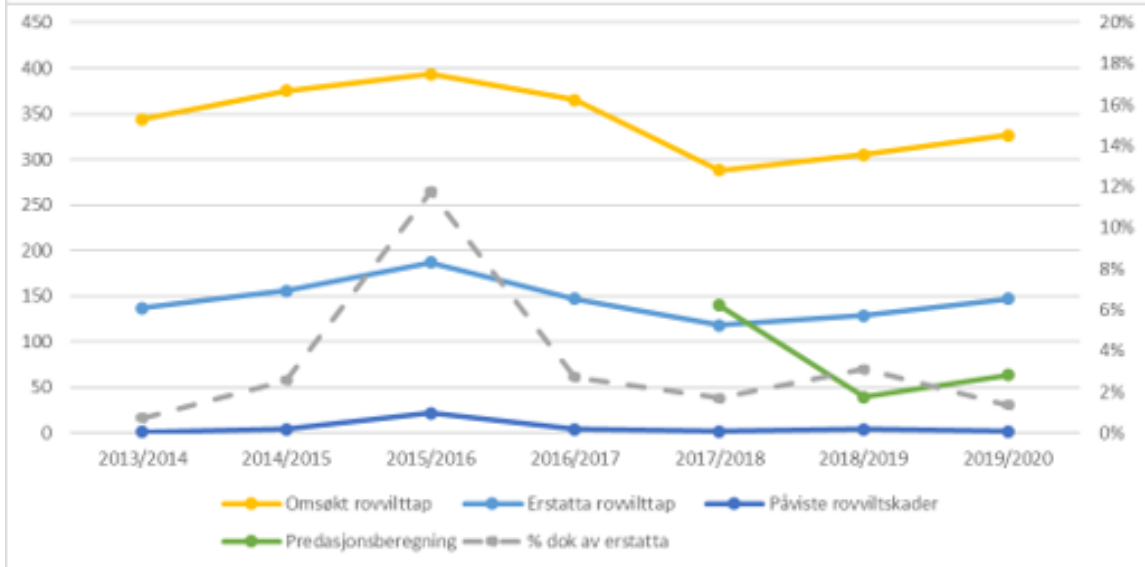
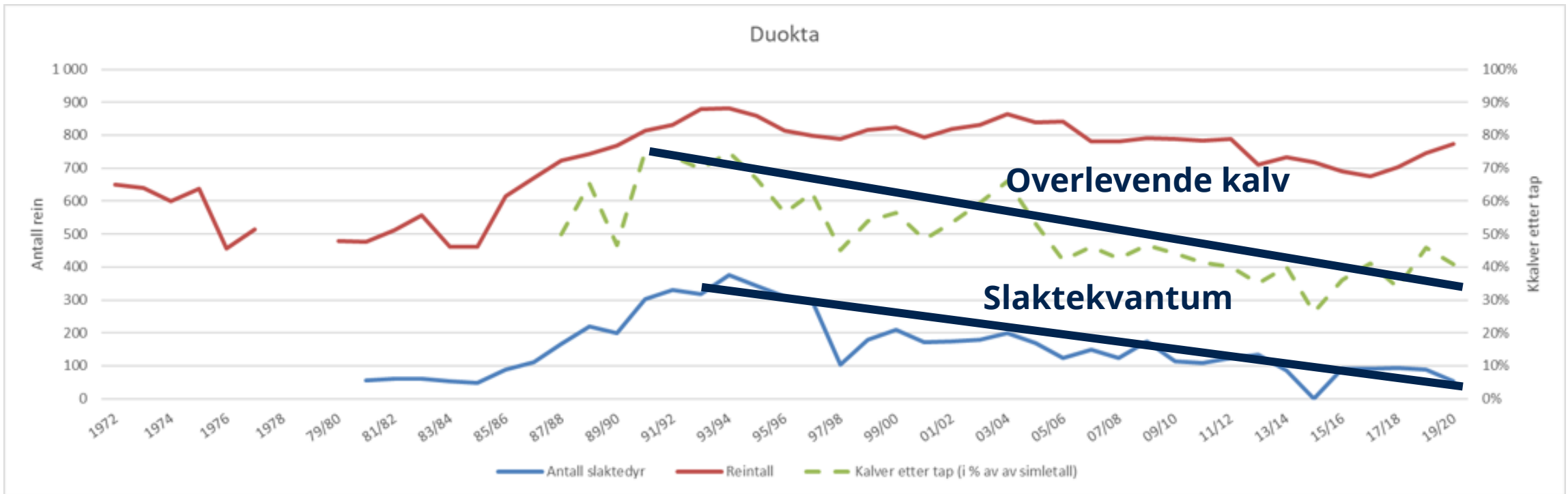
Tabell 12.2. Antall kalver (miessi) slaktet de siste 9 driftsårene, basert på data fra listeførte/registrerte slakteribedrifter.

Reinbeitedistrikt/Siida	Antall slaktede kalver								
	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
18 - Voengelh-Njaarke	250	306	94	236	228	93	98	66	17
20 - Jillen-Njaarke	53	56		50	22	61	3	23	12
19 - Byrkije	385	197	282	478	399	452	387	395	381
21 - Røssåga/Toven	3			26	44	103	147	350	203
23 - Hestmannen/Strandtindene	103	129		32	86	86	147	46	59
22 - Ildgruben	172	248	217	219	157	168	188	275	217
24 - Saltfjellet	436	96	346	259	216	303	233	402	441
25 - Balvatn		48	153						
26 - Duokta	58	58	46		47	36			
27 - Stajggo/Hábmer	7	26	15	1		31			
28 - Frostisen		23	21			17			
29 - Skjomen									
NORDLAND	1467	1187	1174	1301	1199	1350	1203	1557	1330

	Kalveslakt	reintall		Kalveslaktfaktor
Duokta	0	774	1	0,1
Stájggo-Hábmer	0	659	1	0,2
Balvatn	0	561	1	0,2
Frostisen	0	500	1	0,2
Jillen-Njaarke	12	1639	12	0,7
Voengelh-Njaarke	17	2252	17	0,8
Skjomen	0	110	1	0,9
Hestmannen/Strandtindene	59	914	59	6,5
Saltfjellet	441	3208	441	13,7
Røssåga/Toven	203	961	203	21,1
Ildgruben	217	883	217	24,6
Byrkije	381	1421	381	26,8

– virker til Nordlands beste

— virker til Nordlands beste

Hvorfor?

Hva er tapsårsakene?

Sykdom

Sult

Vær

Skred

Stup

Bane, vei

Rovvilt

5 store påvirkere

Arealinngrep

Arealbruk

Topografi/Geografi

Klimaendringer

Rovvilt

5 store påvirkere

Arealinngrep

store inngrep – vei, bane, vann- og vindkraftutbygginger, kraftlinjer, gruvedrift (INON)
mindre inngrep – hyttebygging og hyttefelt, nydyrking

Arealbruk - aktivitet

utmarksløyper (motorisert ferdsel - snøscooter og firhjuling)
økt bruk av naturen – økt ferdsel, økt utbredelse, ti på topp
folkehelseiltak – ikkestyrte tiltak

Topografi/Geografi

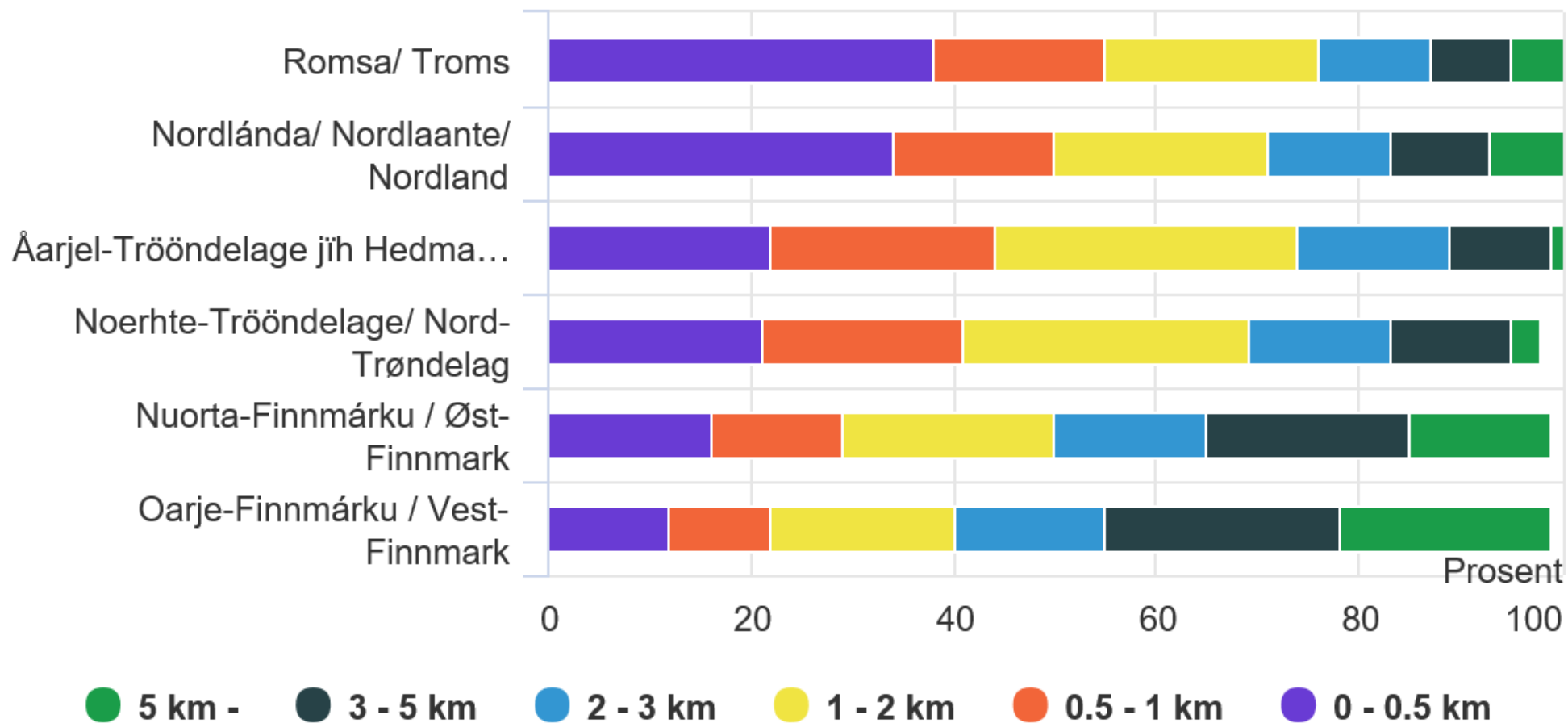
langt og tynt
«gaupeland», «ubrukelig» areal (tinder etc) – stemmer INON?
flaskehals

Klimaendringer

større behov for ulike areal fra år til år, langtidsendringer i arealbruken
mer ising og låste beiter, senere islegging av elver og vann (vanskeliggjør flytting)

Rovvilt

Figur 3. Andel areal av alt årstidsbeite og flyttlei etter avstand (i kilometer) til bebyggelse og infrastruktur. Reinbeiteområde. 2018. Prosent

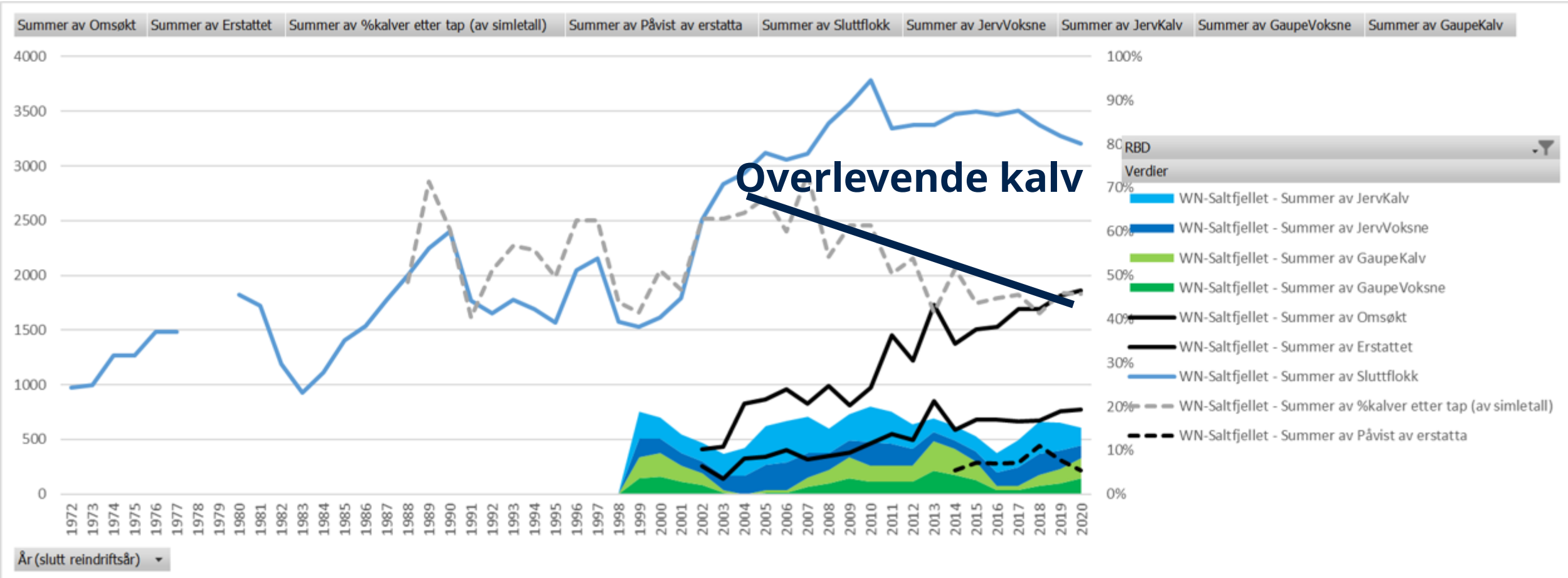
Kilde: Statistisk sentralbyrå og Landbruksdirektoratet.

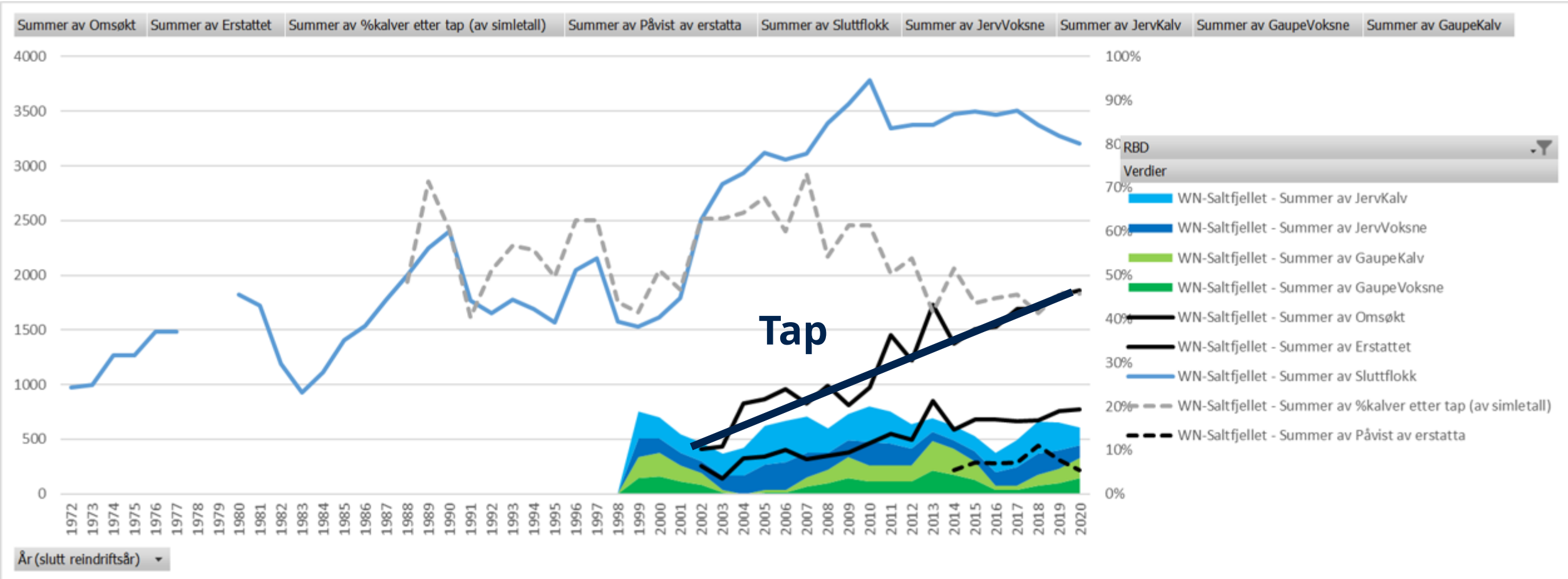
	Kalveslaktfaktor	Flokkstruktur	Tap	1,3,5	
Duokta	1	2	5	4	12
Stájjgo-Hábmer	2	8	2	5	17
Voengelh-Njaarke	6	7	3	3	19
Skjomen	7	5	1	6	19
Hestmannen/Strandtindene	8	1	9	2	20
Jillen-Njaarke	5	3	6	9	23
Balvatn	3	6	8	10	27
Frostisen	4	9	7	7	27
Røssåga/Toven	10	4	12	1	27
Saltfjellet	9	10	4	11	34
Ildgruben	11	11	10	8	40
Byrkije	12	12	11	12	47

– virker til Nordlands beste

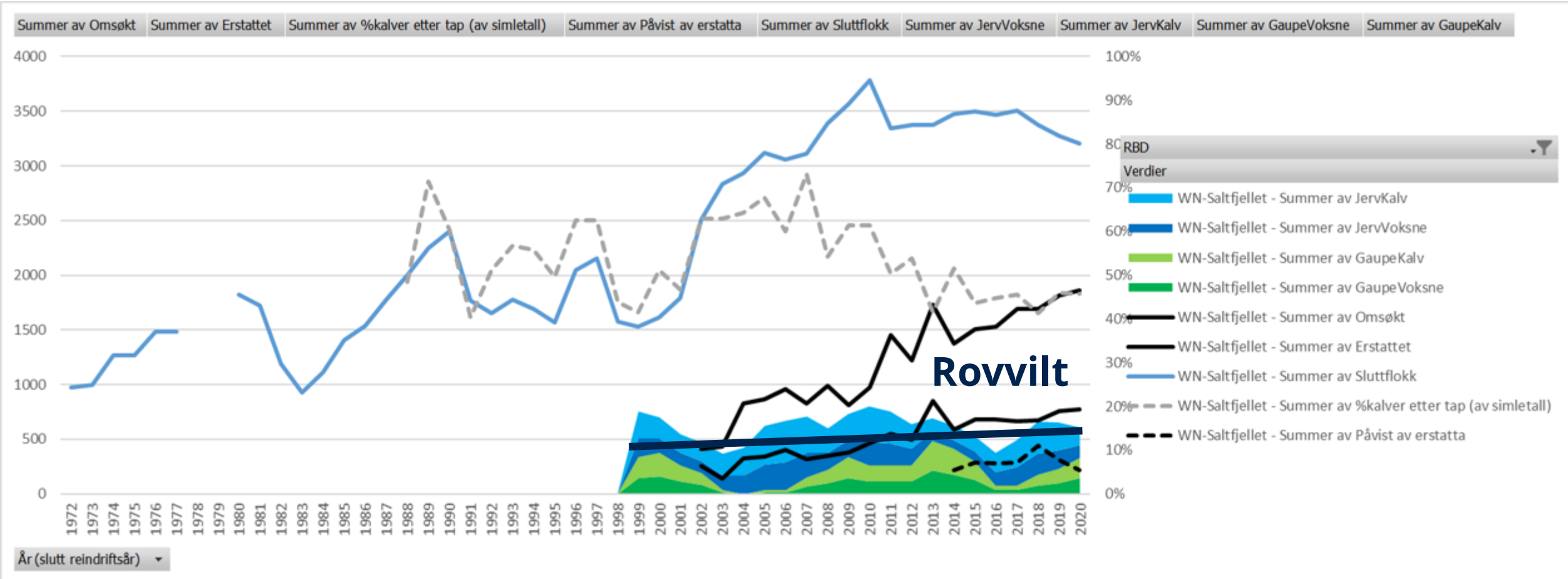

– virker til Nordlands beste

- virker til Nordlands beste

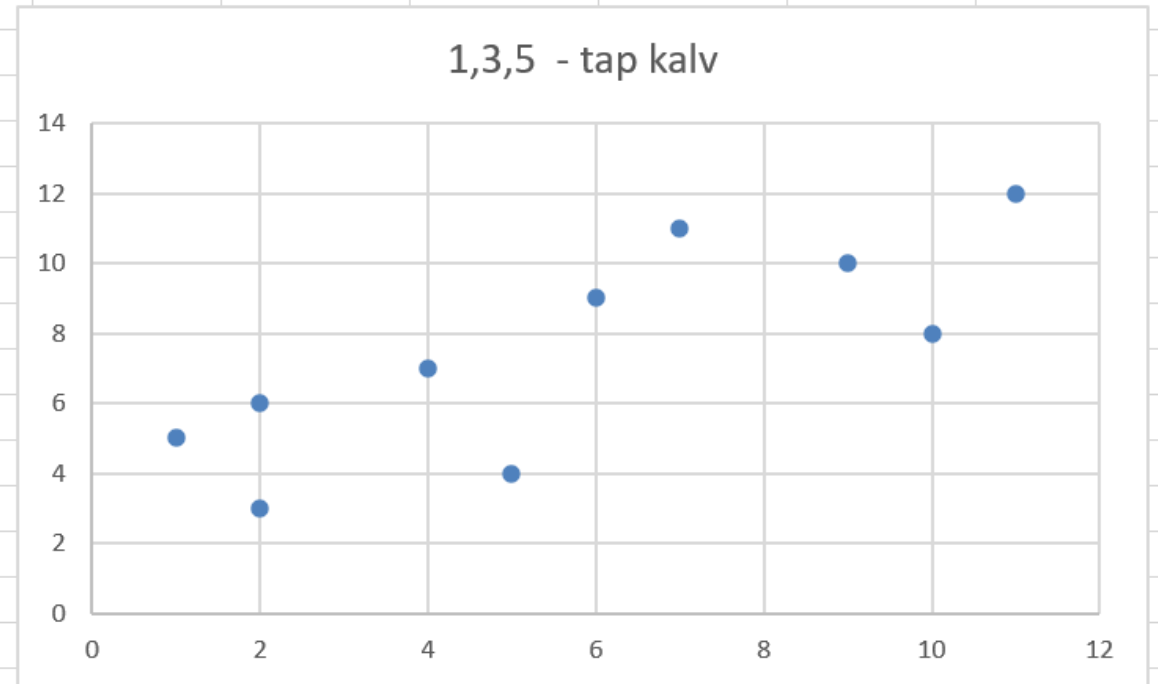

- virker til Nordlands beste

		Tap	Tap			
	Kalveslaktfaktor	Flokk Kalv	Voksne	Tap	1,3,5	
1 Duokta	1	2	5	5	5	4
2 Stájggo-Hábmer	2	8	1	6	2	5
3 Voengelh-Njaarke	6	7	2	6	3	3
4 Skjomen	7	5	2	1	1	6
6 Jillen-Njaarke	5	3	6	4	6	9
7 Balvatn	3	6	9	2	8	10
8 Frostisen	4	9	4	11	7	7
10 Saltfjellet	9	10	7	3	4	11
11 Ildgruben	11	11	10	10	10	8
12 Byrkije	12	12	11	9	11	12

		Tap	Tap			
	Kalveslaktfaktor	Flokkstruktur Kalv	Voksne	Tap	1,3,5	
	0,56887356	0,47867996	0,79548438	0,00539533	0,62173374	1
tap	0,89776087					

0,8 korrelasjon/sammenheng mellom tap av kalv og nærhet til større tiltak

— virker til Nordlands beste

Hva kan vi gjøre noe med?

Arealinngrep - nye

Arealbruk - kommunisere konsekvenser

Topografi

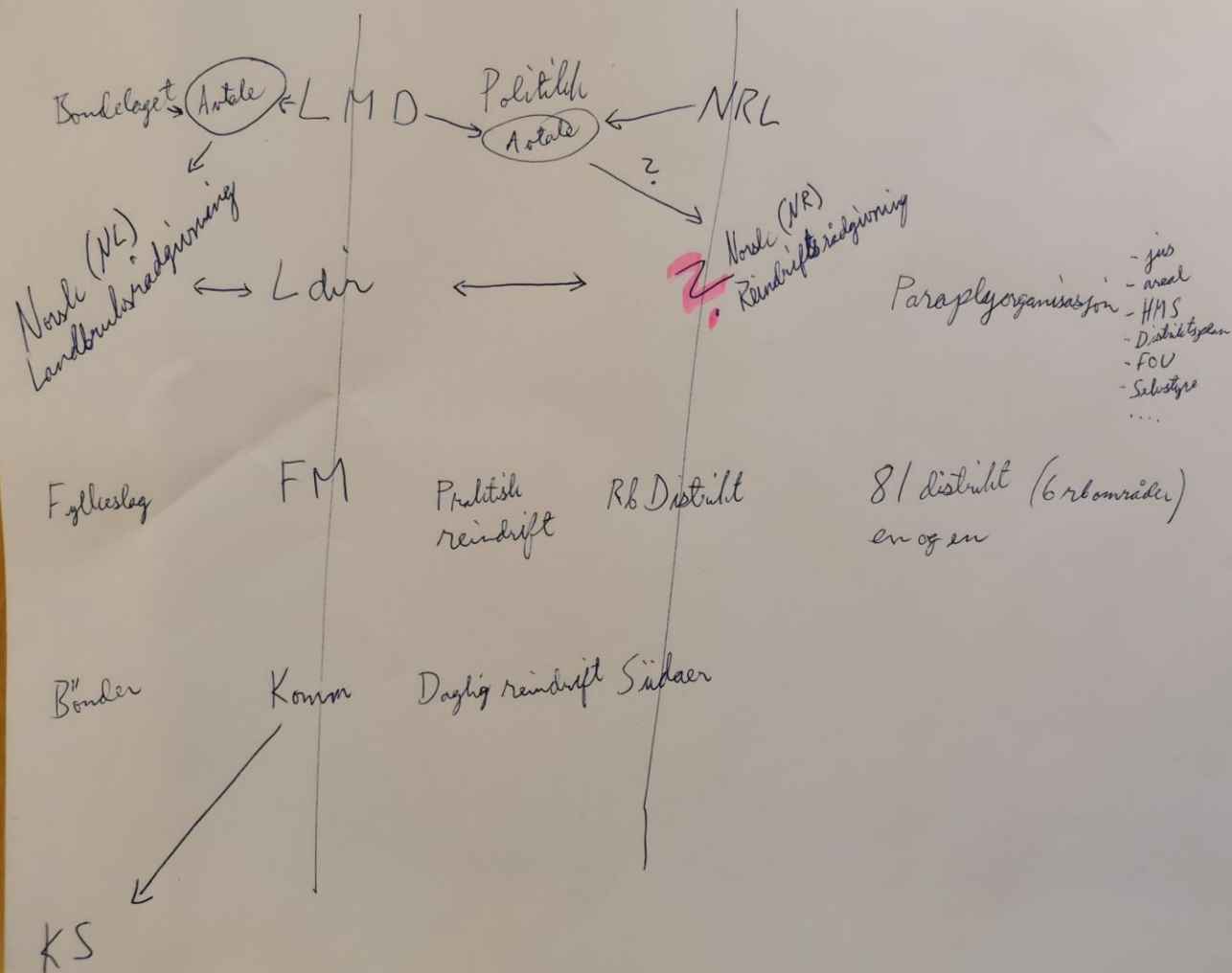
Klimaendringer

Rovvilt - nasjonal politikk

**Tæl det me tæl ?
og
Tæl me det som tæl ?**

The missing link

Hvorfor? / Få logiske og sammenhengende strukturer

- Kunnskapsbygging som kommer næringa selv til gode (blir i næringa)
- Felles arena for rbd/rbo
- Partner for Ldir (og andre)

Paraplyorganisasjon

- jus
- areal
- HMS
- Distriktyden
- FOU
- Selvstyre
- ....

Finansiering-

- del av Rbd tilskuddet
- bli betalt av Rbd ~~med~~ med radgivning
- driftsprosjekter (HMS, areal...)
- ...

KS - alle kommuner er automatisk medlemmer

NL - medlemsorganisasjon

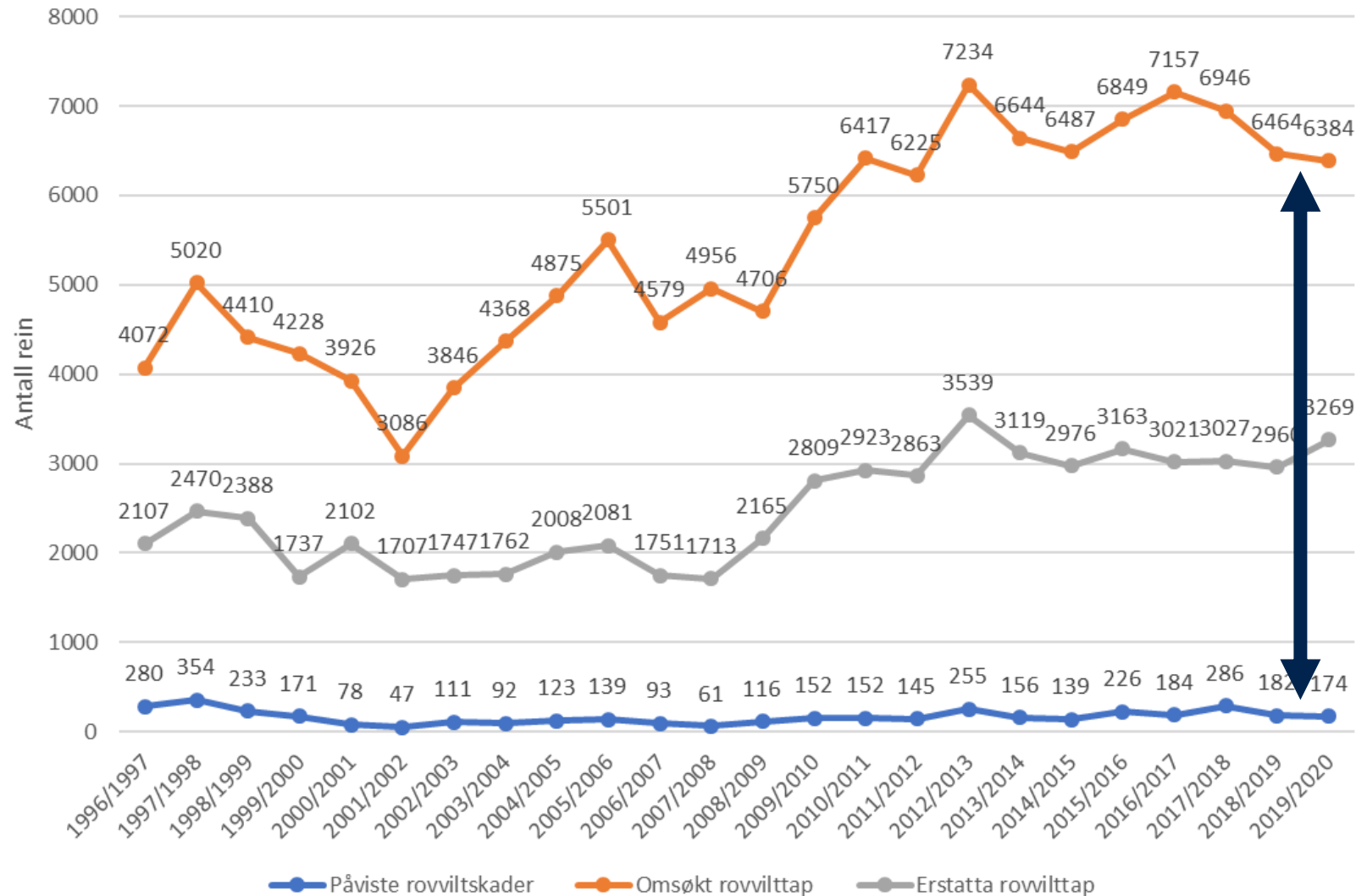
NR - rbd automatisk medlemmer?

Rowilterstatning rein - 2019/2020

Erstatning for rein drept av fredet rovvilt
Nordland reinbeiteområde

**Forklarings-
problem**

Mer i antall
enn i kroner

Vi er bekymra – svært bekymra!

Kalvetapet er i snitt på over **55 %** og for flere over **70 %**
(økende negativ trend over mange år)

Slakteuttaket av kalv er svært lavt
- 5 av 12 rbd har 0 slakteuttak, 3 har svært lite

Hvorfor? En enkeltfaktor eller sumeffekt?   Indikatorer?

Er reindrifta i Nordland økonomisk, økologisk og kulturelt bærekraftig?

Hva gjør vi videre?